

Bijlage ADR bij de tweede voortgangsrapportage NVWA 2020

Op verzoek van uw Kamer, voert de ADR elk half jaar een toets uit op de voortgangsrapportages naar aanleiding van het plan 'NVWA 2020, herijking van het Plan van Aanpak 2013' d.d. 19 november 2016¹ (verder te noemen NVWA 2020). De resultaten van het onderzoek worden in deze bijlage schriftelijk aan u gecommuniceerd.

Het doel van de halfjaarlijkse toets² is om het programmamanagement, de betrokken departementen en uw Kamer een redelijke mate van zekerheid te bieden over de kwaliteit van de programmabeheersing van NVWA 2020 en de juistheid en de volledigheid van de voortgangsrapportages aan uw Kamer.

De toets richt zich hierbij op:

- De kwaliteit van de programmabeheersing, bestaande uit de programmaorganisatie (structuur, governance, processen, procedures en maatregelen), gericht op het bereiken van doelstellingen zoals deze zijn geformuleerd in NVWA 2020;
- De juistheid en de volledigheid van de halfjaarlijkse rapportages NVWA 2020: zijn de gedane uitspraken in de voortgangsrapportage onderbouwd en verifieerbaar en is alle overeengekomen informatie opgenomen in de voortgangsrapportage³.

Kwaliteit van de programmabeheersing is op orde voor deze fase van het programma, uitgezonderd het inzicht in wat in 2020 kan worden gerealiseerd

De kwaliteit van de programmabeheersing is op orde voor de fase waarin het programma zich bevindt, uitgezonderd het inzicht in wat in 2020 kan worden gerealiseerd⁴. De fase van het programma is de fase van implementeren (inclusief overdracht aan de lijn) en het kunnen realiseren van de baten in de lijn op basis van de ontwikkelde processen, producten en vaardigheden.

De verschillende beheersinstrumenten geven in de programmastructuur het benodigde inzicht om te sturen op het opleveren van de processen, producten en vaardigheden (capabilities) van het programma. Hoewel er stappen zijn gezet, heeft de NVWA op dit moment nog niet voldoende zicht op wat in 2020 gerealiseerd kan worden (baten) zodat ook daarop (integraal) gemonitord en gestuurd kan worden.

In 2017 is er veel gebeurd rond NVWA2020. Het vertrek van verschillende sleutelfunctionarissen, een reorganisatie en de komst van een nieuwe IG en nieuwe DIRA-leden. Verder speelden zaken als fipronil, mestfraude en meerlingenproblematiek. Dit vraagt veel van alle medewerkers van de NVWA en kost veel tijd en energie.

Het programma NVWA2020 bevindt zich in de fase waarin ontwikkelde processen, producten en vaardigheden worden overgedragen aan de lijn, zodat de lijn aan de slag kan met het (sturen op) realiseren van de baten. Op wat in 2020 wel/niet gerealiseerd kan worden door de lijn, is mede door de geschetste context op dit moment nog niet voldoende zicht. Gegeven het tijdspad van NVWA2020 sluit de programmabeheersing op dit punt nog niet aan bij de fase waarin het programma zich bevindt.

¹ Bijlage bij Kamerstuk 33835, nr 49

² De toets betreft een Assurance onderzoek niet financiële informatie. Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de Internationale Standaarden voor beroepsuitoefening van Internal Auditing (IIA). Opdrachtgever voor het onderzoek en eigenaar van het rapport is de plaatsvervangend Secretaris generaal van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (pSG EZK). Voor het onderzoek heeft hoor en wederhoor plaatsgevonden met betrokkenen: NVWA, opdrachtgever van dit onderzoek en opdrachtgevende ministeries LNV en VWS.

³ De controle op juistheid en volledigheid van eventueel opgenomen Financiële informatie heeft zich beperkt tot het vaststellen of de opgenomen informatie overeenkomt met de informatie volgend uit de Financiële administratie. Er vindt geen aanvullende accountantscontrole plaats, er wordt hierbij gesteund op de reguliere jaarlijkse accountantscontrole.

⁴ Het onderzoek beperkt zich tot het programma NVWA 2020; het functioneren van de reguliere organisatie blijft buiten beschouwing, en maakt geen onderdeel uit van het oordeel.

De NVWA heeft dit in de tweede helft van 2017 onderkend en is bezig om daar zicht op te krijgen (de aangekondigde herijking NVWA2020). Om ook de sturing vanuit de lijn op het realiseren van de baten te versterken heeft de NVWA ervoor gekozen in 2018 met een nieuwe programmastructuur te gaan werken. Deze moet zorgen voor de benodigde versterking in de verbinding tussen programma en lijn.

Hieronder een nadere toelichting en de aandachtspunten voor de komende periode:

De programmastructuur en beheersinstrumenten hebben bijgedragen aan beheersing van opleveren van capabilities van NVWA2020

De programmastructuur heeft in de tweede helft van 2017 grotendeels gewerkt conform opzet. Dit is een continuering van de voorgaande periode. De verschillende beheersinstrumenten (integrale planning, risicomangement, rapportages van de verschillende programma's) geven in de programmastructuur de benodigde informatie om te sturen op het opleveren van de processen, producten en vaardigheden (capabilities) van het programma.

Er zijn aandachtspunten voor de nieuwe programmastructuur (2018)

De NVWA heeft er in de tweede helft van 2017 voor gekozen de programmastructuur aan te passen. Deze nieuwe structuur moet zorgen voor de benodigde versterking in de verbinding tussen programma en lijn en moet helpen om de sturing vanuit de lijn op het realiseren van de baten te versterken. Deze nieuwe structuur is in februari 2018 vastgesteld. De opzet en vooral werking ervan zal onderwerp zijn van onze volgende toets.

Aandachtspunt:

- *Rollen en verantwoordelijkheden (van zowel programma als lijn) en de verschillende gremia in de nieuwe programmastructuur moeten zich nog zetten in de praktijk en de verschillende sturingsinstrumenten en procedures moeten nog worden ingebed in de nieuwe structuur.*

De NVWA is op dit moment nog niet voldoende in staat aan te geven waar ze in 2020 verwacht te staan ten aanzien van het realiseren van de baten

In deze fase van het programma is inzicht in wat er wel en niet haalbaar is in 2020 van belang om integraal te kunnen sturen en consequenties inzichtelijk te maken.

Hoewel er veel stappen zijn gezet bij het voorbereiden van het batenmanagement is dit nog niet 'naar de lijn' gebracht. Daarmee ontbreekt het benodigde inzicht in de te realiseren baten in relatie tot het verander- of absorptievermogen. Dat is van groot belang omdat het absorptievermogen van de lijn in belangrijke mate het tempo van het verloop van het programma bepaalt. De NVWA gaat in dit kader een herijking NVWA2020 uitvoeren om tot een realistisch beeld te komen.

Een continue integrale afweging tussen wat de NVWA wil bereiken (concretiseren baten) en wat de NVWA kan realiseren (qua absorptievermogen) in relatie tot de doelstellingen NVWA2020 en het expliciet maken van de consequenties van keuzes (voor budget, doorlooptijd en kwaliteit) is in deze fase van het programma noodzakelijk voor een goede sturing en beheersing van het programma.

Aandachtspunten:

- *Maak op korte termijn (met de kennis van nu) expliciet wat in 2020 gerealiseerd kan worden, gebruik dat voor sturing en stel dit wanneer nodig bij (dit wordt opgepakt in de aangekondigde herijking NVWA2020).*
- *Zorg daarbij voor een continue integrale afweging in de DIRA tussen doelstellingen NVWA2020, wat de NVWA wil bereiken en wat de NVWA kan realiseren (qua absorptievermogen) en wat de consequenties zijn van keuzes (voor budget, doorlooptijd en kwaliteit).*
- *Communiceer daarover richting driehoeksoverleg/ bestuurlijk overleg en de Tweede Kamer.*

Juistheid en volledigheid van de opgenomen voortgangsinformatie

De juistheid en volledigheid van de in deze halfjaarrapportage opgenomen informatie is beoordeeld aan de hand van de aan de ADR beschikbaar gestelde documentatie. De voortgangsrapportage is integraal getoetst op juistheid. Dit betekent dat alle kwalitatieve en kwantitatieve uitspraken getoetst zijn op de onderbouwing in documentatie zoals opgenomen in de projectadministratie.

De voortgangsrapportage is tevens getoetst op de volledigheid. Vastgesteld is dat alle noodzakelijke geachte informatie conform afgesproken format in de voortgangsrapportage zijn opgenomen, net als de toezeggingen die de voormalig staatsecretaris EZ en de minister van LNV aan uw Kamer hebben gedaan.

De ADR heeft op basis van deze toets met een redelijke mate van zekerheid vastgesteld dat de informatie in deze halfjaarrapportage⁵ juist en volledig is weergegeven.

Het oordeel is gebaseerd op de voortgangsrapportage versie:
Tweede voortgangsrapportage herijkt plan van aanpak NVA 2020 versie 1.0 d.d. 29-03-2018 (2080301 Dira 2b2)